

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Numele inițiatorului și a autorului, precum și a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative este elaborat de către Ministerul Justiției, la propunerea A.O. ”Centrul de Resurse Juridice din Moldova”.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

În anul 2012, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 153 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 153), prin care a reformat instituția judecătorului de instrucție (JI). JI urmează a fi integrați în corpul general de judecători de către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), după ce trec cursuri de instruire la Institutul Național al Justiției și sunt evaluați de către Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor. Ulterior, CSM va numi judecătorul care va exercita atribuțiile judecătorului de instrucție în instanțele de judecată. Procedura și condițiile de numire a judecătorilor care vor exercita atribuțiile JI are loc potrivit Regulamentului CSM nr. 145/6 din 12 februarie 2013 (Regulamentul CSM). Totuși, cadrul legislativ existent nu oferă soluții pentru unele situații practice legate de reconfirmarea JI și numirea noilor JI. Proiectul de lege are drept scop reglementarea modului de reconfirmare a JI în calitate de judecători de drept comun (JDC) și a condițiilor și procedurii de numire a judecătorilor care vor exercita atribuțiile JI.

În același timp, potrivit legislației actuale, există situații când judecătorii continuă să activeze până la publicarea decretului președintelui de eliberare din funcție atunci când judecătorii au eșuat evaluarea performanțelor; când Colegiul Disciplinar a adoptat hotărârea de eliberare din funcție și când CSM a decis să refuze propunerea privind numirea judecătorului până la atingerea plafonului de vârstă. Proiectul de lege are drept scop reglementarea instituției suspendării de drept în anumite cazuri a judecătorilor, vicepreședinților și a președinților instanțelor de judecată.

În ceea ce ține de instituția judecătorului de instrucție, Legea nr. 153 nu a stabilit vreo interdicție pentru JI în funcție la data adoptării Legii nr. 153 să continue exercitarea aceluiași atribuții după reconfirmarea în calitate de JDC și nu a stabilit vreo limitare a numărului mandatelor pentru exercitarea atribuțiilor JI. Aceasta poate duce la perpetuarea aceluiași persoane în această funcție, ceea ce vine în contradicție cu scopul Legii nr. 153.

Regulamentul CSM indică faptul că mandatul judecătorilor de instrucție este de până la 3 ani, dar în practică CSM numește judecătorii care vor exercita atribuțiile JI pe un termen de maxim un an, acesta variind de la o instanță judecătorească la alta, sau nu indică nici un termen în hotărârea de numire a JI. Pe de o parte, aceasta ar putea duce la lucru suplimentar pentru CSM de a numi în fiecare an sau în termeni sporadici pe tot sistemul judecătoresc alți judecători care vor exercita atribuțiile JI. Schimbarea deasă a JI va reprezenta și o sarcină suplimentară pentru judecători care vor trebui să exercite atât noile atribuții de JI, cât și să continue examinarea dosarelor pe care le aveau în gestionare. Această situație poate constitui și o provocare pentru Institutul Național al Justiției (INJ) care poate întâmpina greutăți în planificarea și organizarea

cursurilor de formare în domeniul specific al activității judecătorului de instrucție. Pe de altă parte, lipsa indicării termenului pentru care judecătorul a fost numit pentru exercitarea atribuțiilor JI ar putea ridica întrebări asupra independenței și imparțialității acestora, deoarece nu există o certitudine pentru judecători când va înceta mandatul de JI, acesta putând fi întrerupt aparent fără o justificare obiectivă. Prin urmare, este nevoie de stabilit un termen fix prin lege a mandatului judecătorilor de instrucție pentru evitarea problemelor de ordin logistic urmate de schimbarea deasă a JI, precum și pentru evitarea oricăror speculații asupra independenței și imparțialității acestora.

Regulamentul CSM prevede că președintele instanței de judecată va propune CSM candidatura judecătorului care va exercita atribuțiile JI din rîndul judecătorilor de drept comun care au o experiență de cel puțin 3 ani în funcția de judecător, cu consimțămîntul judecătorului. Condiția experienței de cel puțin 3 ani există actualmente în Regulamentul CSM, dar nu întotdeauna este respectată, de aceea este necesar a fi inclusă în lege. Regulamentul CSM prevede că în lipsa acordului judecătorului, decizia de a alege candidatura îi aparține președintelui instanței de judecată, iar refuzul de a exercita atribuțiile JI va fi calificat drept abatere disciplinară. Obligarea președintelui instanței de a prezenta în fața CSM candidatura unuia sau mai multor judecători propuși pentru exercitarea atribuțiilor JI fără acordul acestora ar putea duce la tensiuni nejustificate în cadrul instanței de judecată, ceea ce ar putea avea un impact negativ asupra funcționării instanței. În același timp, nu este reglementată situația alegerii candidaturii judecătorului propus pentru exercitarea atribuțiilor JI atunci cînd nici unul dintre judecători nu va corespunde condițiilor de eligibilitate sau cînd mai mulți judecători vor dori să fie numiți pentru exercitarea atribuțiilor JI. Este necesar să fie reglementat un mecanism de alegere și propunere de către președintele instanței a candidaturii judecătorului care va exercita atribuțiile JI în cazurile enumerate mai sus.

Regulamentul CSM prevede că în cazul imposibilității exercitării atribuțiilor JI pe o durată scurtă de timp, președintele instanței va propune CSM numirea unuia sau mai multor judecători care îl vor înlocui. Această reglementare este insuficientă, deoarece se referă la numirea judecătorului în momentul cînd apare imposibilitatea exercitării atribuțiilor, și nu prevede un mecanism de înlocuire a acestuia pînă la survenirea acestei situații. În practică, CSM numește, la propunerea președintelui instanței, cîțiva judecători pentru exercitarea atribuțiilor JI și nu este clar care dintre ei este numit pentru exercitarea atribuțiilor în mod constant și care – pentru înlocuirea acestuia din urmă. Mai mult ca atît, nici Legea nr. 153 și nici Regulamentul CSM nu oferă vreo soluție pentru apariția vacanței funcției, ceea ce poate duce la apariția multor dificultăți în practică. Judecătorii numiți pentru înlocuirea pe termen scurt a judecătorului care exercită atribuțiile JI nu îl vor putea înlocui pentru un termen mai îndelungat, avînd în vedere menținerea celorlalte sarcini de lucru în calitate de JDC.

Cadrul legislativ nu reglementează instruirea JDC pentru preluarea atribuțiilor JI. Activitatea JI este specifică și diferită de experiența de JDC. În lipsa unei instruirii adecvate și prompte, inclusiv pînă la preluarea mandatului, JDC nu sînt pregătiți suficient pentru a prelua rapid și a exercita eficient atribuțiile JI.

Cadrul legislativ actual nu reglementează modul de preluare a atribuțiilor JI de către JDC și soluționarea sarcinilor de muncă repartizate pînă la preluarea atribuțiilor de JI. În practică, JDC care sunt numiți pentru exercitarea atribuțiilor JI, atunci cînd intră în funcție, au în gestionare dosarele repartizate anterior în calitate de JDC. Este în interesul justițiabilului ca aceste dosare să continue să fie de același judecător căruia i-au fost repartizate inițial și să nu fie repartizate altor

judecători după ce au fost puse pe rol deja, pentru a nu tergiversa examinarea cauzelor. În practică, PIGD repartizează dosare judecătorilor până în ultima zi până la preluarea mandatului de JI. Ulterior, judecătorii care au fost aleși pentru a exercita atribuțiile JI păstrează dosarele în care a început examinarea în fond, celelalte fiind restituite, fiind necesară redistribuirea acestora, ceea ce presupune mai mult efort inutil și tergiversarea dosarelor. După preluarea mandatului de JI, judecătorii au nevoie de circa 1 - 1.5 ani pentru finalizarea examinării tuturor dosarelor care erau pendinte și se aflau în faza examinării în fond. Aceasta duce la tergiversarea examinării cauzelor, precum și la îngreunarea ulterioară a activității judecătorului care este numit pentru exercitarea atribuțiilor JI. Este necesar a reglementa diminuarea volumului de muncă al JDC în cele 3 luni după ce a fost numit de CSM și până la preluarea mandatului de JI pentru a evita tergiversarea examinării cauzelor.

În ceea ce ține de suspendarea din funcție a judecătorilor, aceasta nu este obligatorie și nu se aplică din ziua când judecătorul, vicepreședintele sau președintele instanței de judecată a eșuat evaluarea performanțelor; din ziua când Colegiul Disciplinar a adoptat hotărârea de eliberare din funcție sau din momentul când CSM a decis să refuze propunerea privind numirea judecătorului până la atingerea plafonului de vârstă. În cazul eșuării evaluării performanțelor de către judecător, președintele sau vicepreședintele instanței de judecată, potrivit art. 23 alin. (3) al legii nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor (Legea nr. 154), hotărârea colegiului de evaluare constituie temei pentru inițierea de către CSM a procedurii de eliberare a persoanei din funcția de judecător sau din cea de președinte sau vicepreședinte de instanță judecătorească. Totuși, CSM este anunțat de către colegiul de evaluare despre eșuarea evaluării performanțelor doar după expirarea termenului de contestare a hotărârii, care constituie 10 zile lucrătoare din ziua adoptării hotărârii (art. 24 al Legii nr. 154). Potrivit legislației actuale, CSM va propune eliberarea din funcție doar după examinarea contestației împotriva hotărârii colegiului de evaluare, în cazul în care ea există. Urmează ca președintele țării să examineze propunerea CSM și să adopte decretul de eliberare din funcție, care va produce efecte juridice la data publicării în Monitorul Oficial. Procedura descrisă mai sus durează cel puțin 3-4 săptămâni, timp în care judecătorul care a eșuat evaluarea performanțelor și a fost recunoscut inapt de a exercita funcția de judecător continuă să activeze. Aceeași situație este valabilă și în cazul când Colegiul Disciplinar a adoptat hotărârea de eliberare din funcție sau când CSM decide să refuze numirea judecătorului în funcție până la atingerea plafonului de vârstă. În situațiile descrise mai sus, este necesar de a reglementa suspendarea de drept pentru a evita menținerea artificială în funcții a judecătorilor considerați inapți de a exercita mandatul de judecător.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

I. Mandatul și numirea judecătorului care va exercita atribuțiile judecătorului de instrucție

Se propune includerea unui nou articol în Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească (Legea nr. 514), și anume a art. 15¹ care va reglementa condițiile și procedura de numire a judecătorilor care vor exercita atribuțiile JI.

Alin. (1) al acestui articol introduce prin lege mandatul fix al JI de 3 ani, pentru a aduce uniformitate în tot sistemul judecătorec și a asigura funcționalitatea acestei instituții și a instanțelor în general. Judecătorii care vor exercita atribuțiile JI vor fi aleși cu consimțământul

acestora, fără posibilitatea deținerii a două mandate consecutive. În acest mod se va evita perpetuarea aceluiași persoane la exercitarea atribuțiilor JI, se va asigura integrarea JI și creșterea profesională a acestora, precum și se va contribui la implicarea în domeniul activității JI a unor noi profesioniști, în acest mod atingându-se scopul urmărit prin Legea nr. 153. Proiectul de lege prevede o condiție de eligibilitate pentru numire, și anume experiența de cel puțin 3 ani în calitate de judecător. Candidatura judecătorului va fi aleasă de către președintele instanței de judecată dintre judecătorii eligibili care și-au exprimat consimțământul de a exercita atribuțiile JI. Alin. (2) se referă la situația când nici un judecător din instanță nu are experiența de cel puțin 3 ani în funcția de judecător, în acest caz toți judecătorii sunt eligibili pentru a fi propuși de către președintele instanței de judecată.

Alin. (3) lit. a) al articolului propus prevede că, cu cel puțin 3 luni până la expirarea mandatului JI în exercițiu, CSM va numi judecătorul care va exercita atribuțiile JI, precum și unul sau mai mulți judecători care vor exercita atribuțiile JI în cazul imposibilității exercitării atribuțiilor de către acesta pe termen scurt. Această prevedere are scopul, în primul rând, de a asigura că noul JI va fi pregătit să preia mandatul său, iar în termen de 3 luni se vor organiza cursuri de formare și se va diminua sarcina de JDC. În al doilea rând, această prevedere se referă la situațiile în care JI este în imposibilitate de a-și exercita atribuțiile, de exemplu se află pe buletin de boală sau în concediu de odihnă anual plătit. În aceste cazuri, pentru a evita posibilele tergiversări ale acțiunilor procesual-penale, cu cel puțin 3 luni înainte de expirarea mandatului JI, CSM va numi unul sau mai mulți judecători care vor exercita atribuțiile JI, pe toată durata mandatului de 3 ani, în cazul imposibilității exercitării atribuțiilor de către acesta.

Alin. (4) al articolului propus reglementează situația alegerii candidaturii judecătorului care va exercita atribuțiile JI atunci când nici un judecător nu-și dă acordul pentru a fi numit sau când mai mulți judecători dintr-o instanță doresc să exercite atribuțiile JI. Se propune ca în cazurile menționate mai sus candidatura judecătorului care va exercita atribuțiile JI să fie aleasă de către președintele instanței prin tragere la sorți.

Alin. (5) vine cu o prevedere menită de a asigura preluarea eficientă a funcției de către noul JI. Astfel, se propune ca volumul de lucru al acestuia să fie diminuat gradual după numirea în funcție cu 3 luni înainte de preluarea mandatului, în modul prevăzut de regulamentul aprobat de CSM. Această prevedere vine să soluționeze problema cumulării examinării atât a dosarelor de drept comun repartizate judecătorului prin intermediul PIGD până în ultima zi până la preluarea mandatului de JI, așa cum există la momentul actual, și exercitarea concomitentă a atribuțiilor JI. CSM va reglementa modul și volumul de diminuare a sarcinilor de lucru a judecătorilor care urmează să preia mandatul JI.

II. Vacanța funcției judecătorului de instrucție

Proiectul de lege vine să soluționeze situația când funcția JI devine vacantă, de exemplu în caz de eliberare din funcție, deces etc. Este evident că judecătorii numiți în condițiile alin. (3) lit. a) pentru înlocuirea judecătorului care exercită atribuțiile JI în caz de imposibilitate de exercitare a funcțiilor pe termen scurt, nu pot să-și asume o sarcină atât de mare și pe toată perioada vacanței funcției, păstrând concomitent sarcinile complete de JDC, precum și sarcinile JI. Alin. (3) lit. b) al articolului 15¹ propus completează vidul legislativ care există la acest capitol și prevede că CSM va numi alt judecător care va exercita atribuțiile JI în termen de 30 de zile de la apariția vacanței funcției. În acest caz, CSM urmează să respecte procedura prevăzută la alin. (1).

Judecătorul va exercita mandatul predecesorului său doar pe partea neexecutată a

mandatului. Având în vedere interdicția prevăzută la alin. (1) de a deține două mandate consecutive, s-a propus ca atunci când judecătorul va exercita atribuțiile JI pe durata vacanței funcției pe o perioadă mai mare de un an, acesta să nu fie eligibil pentru a fi ales pentru următorul mandat. Această prevedere se regăsește la alin. (6) al articolului 15¹.

III. Instruirea judecătorilor de instrucție

În vederea îmbunătățirii actului de justiție, precum și pentru sporirea calității muncii depuse de judecătorii de instrucție, se propune includerea în proiectul de lege a prevederii privind instruirea judecătorilor care vor exercita atribuțiile JI. Astfel, alin. (5) al articolului 15¹ prevede că, după numirea în funcție de către CSM a judecătorului care va exercita atribuțiile JI și până la preluarea mandatului de către acesta, INJ va organiza cursuri de formare a acestora. Având în vedere că alin. (3) lit. a) al art. 15¹ prevede că numirea va avea loc cu 3 luni până la începerea exercitării atribuțiilor, INJ va avea la dispoziție 3 luni pentru organizarea cursurilor de formare. Modul de organizare și numărul de ore al cursurilor va fi stabilit de INJ.

INJ va organiza cursuri de formare și în cazul judecătorului numit pentru suplinirea vacanței funcției de JI, numit în conformitate cu alin. (3) lit. b) al art. 15¹.

Având în vedere aceste reglementări, este necesară abrogarea alin. (7) lit. c) al articolului VIII al Legii nr. 153.

Drept urmare a adoptării noului articol 15¹, va fi necesară abrogarea alineatului (2¹) al art. 15 din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească.

IV. Dispoziții finale și tranzitorii

a. Încetarea mandatului judecătorilor de instrucție în exercițiu la data intrării în vigoare a Legii nr. 153

Completările propuse la articolul VI alin. (1) al prezentului proiect de lege se referă la JI în exercițiu la data intrării în vigoare a Legii nr. 153 care, din diverse motive, încă nu au fost reconfirmați în calitate de judecători de drept comun.

La data de 30 aprilie 2014, din 42 de JI în funcție la data intrării în vigoare a Legii nr. 153:

- 15 JI erau reconfirmați în calitate de JDC prin decret al președintelui;
- 6 JI au fost reconfirmați în calitate de JDC prin hotărâre a CSM, care urmează a fi aprobată prin decretul președintelui;
- 2 JI au fost numiți judecători de drept prin transfer, în aceeași instanță, de către CSM;
- 1 JI și-a suspendat activitatea;
- 2 JI au demisionat;
- 2 JI au eșuat evaluarea performanțelor și au fost eliberați din funcție;
- 14 JI încă nu au fost reconfirmați în calitate de JDC.

Doi JI dintre cei 14 care încă nu au fost reconfirmați în calitate de JDC vor trece evaluarea performanțelor la 16 mai 2014. Prin urmare, în scurt timp după aceasta, CSM va decide asupra deciziei de reconfirmare a acestora. Toți JI, cu excepția a 2 dintre aceștia (unul dintre care este suspendat), au trecut cursuri de instruire organizate de Institutul Național al Justiției.

Prin urmare, putem constata că mai puțin de 1/3 dintre JI în exercițiu la data adoptării Legii nr. 153 nu au trecut procedura de reconfirmare în calitate de JDC. Având în vedere numărul mic de JI care încă nu au fost reconfirmați în calitate de JDC, considerăm că termenul de 31 august 2015, stabilit prin Legea nr. 153, pentru demararea procedurii de reconfirmare a JI în funcția de JDC este unul prea îndelungat și, ca rezultat, încetinește reforma acestei instituții, introdusă în 2012. În plus, Regulamentul CSM a introdus alt termen pentru JI de a solicita reconfirmarea, și anume 1 martie 2015, ceea ce a dus la numeroase confuzii pentru JI în privința termenului-limită de depunere a cererilor de reconfirmare. Având în vedere cele expuse mai sus, considerăm că există suficiente date pentru a conchide că termenul de 31 decembrie 2014 este unul potrivit pentru a înceta de drept mandatul JI în exercițiu la data adoptării Legii nr. 153 care nu au fost reconfirmați în calitate de judecător până la această dată.

Având în vedere aceste reglementări, este necesară abrogarea alin. (3) al articolului VIII al Legii nr. 153.

b. Limitarea mandatului JI în exercițiu la data intrării în vigoare a Legii nr. 153

Proiectul de lege propune la articolul VI alin. (2) limitarea accesului JI în exercițiu la data intrării în vigoare a Legii nr. 153, la mandatul de JI timp de 3 ani, începând cu 1 ianuarie 2015 și până la 31 decembrie 2017. Această prevedere vine să asigure implementarea în practică a scopului Legii nr. 153 de a da posibilitate atât JI, cât și JDC să crească profesional, dar și să asigure condiții de promovare egale pentru JI cu ceilalți judecători. În acest mod, se va evita perpetuarea aceluiași persoane la exercitarea atribuțiilor JI, se va asigura integrarea JI și creșterea profesională a acestora, precum și se va contribui la implicarea în domeniul activității JI a unor noi profesioniști, în acest mod atingându-se scopul urmărit prin Legea nr. 153.

c. Schimbarea uniformă a JI în toată țara

Proiectul de lege vine la alin. (4) lit. a) al articolului VI al prezentului proiect cu o propunere de modificare concomitentă a judecătorilor care exercită atribuțiile JI în toate judecătoriile din țară începând cu 1 ianuarie 2015. CSM va numi judecătorii care vor începe exercitarea atribuțiilor de JI cu 3 luni înainte, adică până la 30 septembrie 2014. Potrivit alin. (3) al articolului VI, aceștia nu pot fi JI în exercițiu la data adoptării Legii nr. 153. Aceasta va contribui la uniformizarea procesului de propunere și numire pe toată țara a judecătorilor care vor exercita atribuțiile JI, la ușurarea procesului de instruire de către INJ, la evitarea situațiilor când JI sunt numiți cu întârziere în unele instanțe, iar ca rezultat pot apărea probleme privind legalitatea actelor adoptate după expirarea termenului de numire.

Proiectul mai prevede la alin. (3) lit. b) al articolului VI că CSM va aduce actele sale în concordanță cu prezentul proiect în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a acestui proiect. Prin urmare, este necesară abrogarea alin. (7) lit. b) al articolului VIII al Legii nr. 153.

d. Instruirea JI

După numirea, până la 30 septembrie 2014, a judecătorilor care vor exercita atribuțiile JI în toate judecătoriile din țară începând cu 1 ianuarie 2015, Institutul Național al Justiției va organiza cursuri de instruire a acestora. Astfel, proiectul de lege prevede la alin. (4) al articolului VI că, până la 30 septembrie 2014, Institutul va elabora programul de formare a acestor judecători, urmând să le organizeze între 30 septembrie 2014 și 1 ianuarie 2015.

V. Suspendarea de drept a judecătorilor

Un al aspect al prezentului proiect se referă la suspendarea de drept a judecătorilor care au eşuat evaluarea performanţelor, în privinţa cărora Colegiul Disciplinar a adoptat hotărârea de eliberare din funcţie sau în privinţa cărora CSM a decis să refuze propunerea privind numirea judecătorului până la atingerea plafonului de vârstă.

În ceea ce ţine de situaţia când judecătorul, preşedintele sau vicepreşedintele instanţei de judecată a eşuat evaluarea performanţelor, actualmente, conform prevederilor art. 23 al Legii nr. 154, hotărârea colegiului de evaluare constituie temei pentru iniţierea de către CSM a procedurii de eliberare a persoanei din funcţia de judecător sau din cea de preşedinte sau vicepreşedinte de instanţă judecătorească. În plus, potrivit art. 25 alin. b) al Legii nr. 544 această situaţie constituie temei pentru eliberarea judecătorului din funcţie. În mod practic, perioada dintre adoptarea hotărârii CSM privind eliberarea din funcţie şi emiterea decretului Preşedintelui Republicii Moldova sau hotărârii Parlamentului privind eliberarea din funcţie a judecătorului durează o anumită perioadă de timp (uneori chiar câteva luni). Drept urmare, în condiţiile actuale, apare pericolul ca, un judecător care eşuează evaluarea performanţelor să continue să activeze încă câteva luni, până la data eliberării din funcţie a acestuia. Acest fapt pune în pericol calitatea şi însuşi esenţa actului de justiţie. Aceeaşi situaţie este valabilă şi în cazul când Colegiul Disciplinar a adoptat hotărârea de eliberare din funcţie sau când CSM decide să refuze numirea judecătorului în funcţie până la atingerea plafonului de vârstă. Pentru evitarea unor asemenea situaţii, se propune introducerea posibilităţii suspendării de drept din funcţie, din ziua adoptării actului respectiv, fără necesitatea de a adopta o hotărâre separată privind suspendarea din funcţie. În cazul când judecătorul, preşedintele sau vicepreşedintele instanţei de judecată a eşuat evaluarea performanţelor, acesta va fi suspendat de drept din ziua adoptării hotărârii colegiului de evaluare. În cazul în care Colegiul disciplinar va propune eliberarea din funcţie a judecătorului, acesta va fi suspendat de drept din ziua adoptării hotărârii Colegiului disciplinar privind propunerea de eliberare din funcţie, nefiind necesară adoptarea unei hotărâri separate privind suspendarea din funcţie. În situaţia în care CSM va decide să refuze propunerea privind numirea judecătorului până la atingerea plafonului de vârstă, judecătorul va fi suspendat de drept din ziua adoptării acestei hotărâri, nefiind necesară adoptarea unei hotărâri separate privind suspendarea din funcţie.

În acest context, se propune completarea art. 24 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu un nou alineat (1¹) pentru a se diferenţia cazurile suspendării de drept cu cazurile evidenţiate la alin. (1), când judecătorul poate fi suspendat prin hotărârea CSM. Suspendarea de drept va înceta atunci când actele care au servit temei pentru suspendare enumerate la alin. (1¹) au fost anulate, situaţie prevăzută la alin. (4) al Legii nr. 544. Pentru a se face diferenţă între situaţiile de contestare a hotărârii CSM de suspendare a judecătorului din funcţie adoptată potrivit alin. (1) şi situaţiile prevăzute la alin. (1¹), atunci când nu există o hotărâre separată de suspendare, aceasta s-a menţionat la alin. (6) al Legii nr. 544. A fost modificat şi alin. (2) al Legii nr. 544, care obliga statul să achite familiei judecătorului recunoscut absent fără veste salariul acestuia. S-a considerat că aceasta reprezintă o sarcină financiară excesivă şi nejustificată pusă în sarcina statului, prin urmare s-a decis înlocuirea acesteia prin prevederea că salariul va fi achitat conform legii. Salariul va fi achitat potrivit prevederilor generale ale Codului muncii.

De asemenea, pentru uniformizarea legislaţiei, necesită completări şi art. 23 alin. (3) din Legea nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecţia, evaluarea performanţelor şi cariera judecătorilor, pentru a stabili expres că hotărârea colegiului de evaluare constituie temei de drept pentru suspendarea din funcţie pentru iniţierea de către Consiliul Superior al Magistraturii a procedurii

de eliberare a persoanei din funcția de judecător sau din cea de președinte sau vicepreședinte de instanță judecătorească.

În mod similar, pentru a asigura managementul eficient al instanțelor de judecată, se propune suspendarea de drept a activității președintelui sau vicepreședintelui instanței de judecată pentru perioada de pînă la eliberarea din funcție a acestora. În acest sens, se propune completarea art. 16 din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 cu un nou alineat (5¹).

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea acestui proiect nu necesită resurse financiare suplimentare din bugetul de stat.

Descrierea constatărilor expertizei anticorupție

Se va completa după efectuarea expertizei.

Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare

Drept urmare a adoptării prezentului proiect va fi necesară modificarea și completarea Regulamentului CSM privind procedura și condițiile de numire a judecătorilor de instrucție sau a altor Regulamente ale CSM, la discreția CSM, precum și ajustarea planurilor de studii ale INJ.

Respectarea transparenței în procesul decizional

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Denumirea autorităților care au avizat proiectului de act normativ. Rezultatele avizării și al expertizelor efectuate.

Se va completa după remiterea proiectului spre avizare

Viceministru

Nicolae EȘANU